

Mobiilse noorsootöö baaskoolitus

Lianne Teder

13.05.2014 Vehendi

Käsitletavad teemad

- Tänavanoorsootöö kui noorsootöö metoodika, selle asetus noorsootöö kontekstis, mõisted ja käsitlused
- Mobiilse noorsootöö tööviisid ja praktika Eestis, sh töö internetis
- Mobiilse noorsootöö sihtgrupid ja nende iseloomustus, sh vähemate võimalustega noore käsitlus Euroopas
- Noorsootöö ja mobiilse noorsootöö põhimõtted, sh võrgustikutöö korraldamine

MIS ON NOORSOOTÖÖ?

Noorsootöö on tingimuste loomine noore isiksuse mitmekülgseks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemeharidus- ja tööväliselt tegutseda.

Noorsootöö seadus §4 lg 1

Noorsootöö distsipliin?

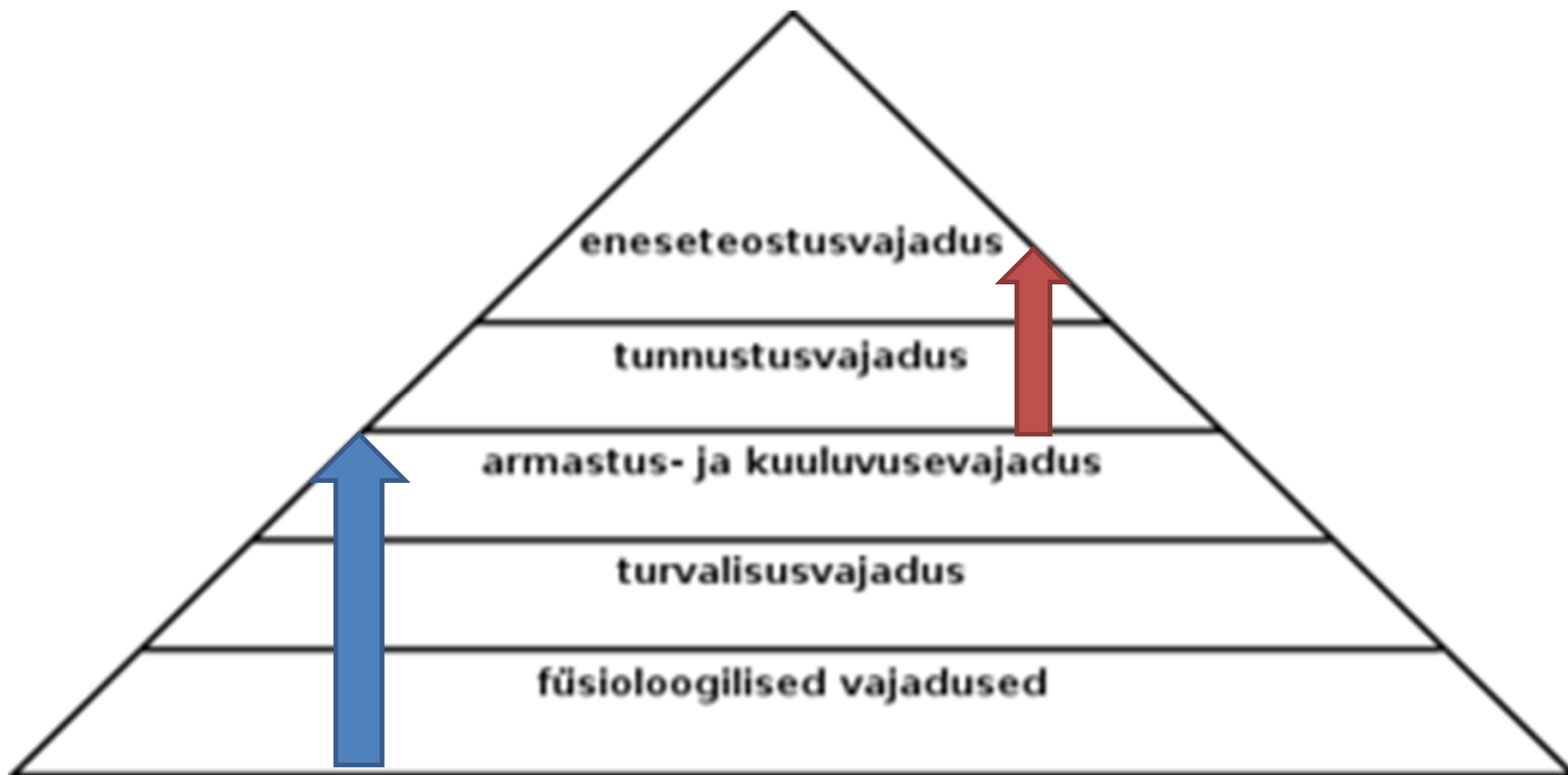

Kultuuritöö

Sotsiaaltöö

Kasvatustöö - haridus

Milliseid vajadusi noorsootöö täidab?

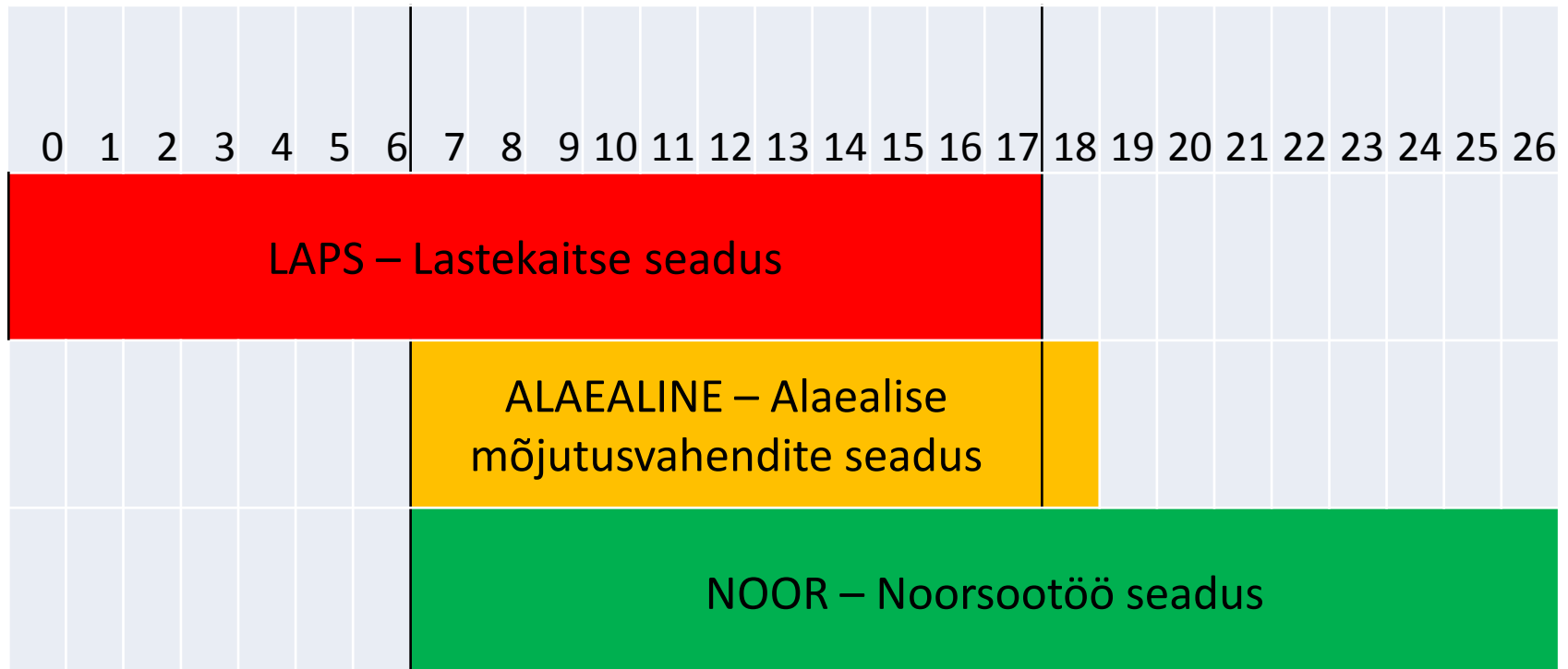

KES ON NOOR?

noor – seitsme kuni kahekümne
kuue aastane füüsiline isik

Noorsootöö seadus §3 p 1

Noore paigutus elukaares

Mis iseloomustab noort?

Omadused

- Emotsionaalsed
- Sotsiaalsed
- Moraalsed
- Hingelised
- Intellektuaalsed
- Füüsilised

Jaotus vanusegruppiti

- 7 – 11 eluaastat
- 12 – 17 eluaastat
- 18 – 26 eluaastat

Vähemate võimalustega noor Euroopas

- Sotsiaalsed erisused
- Majanduslikud tingimused
- Puue
- Hariduslikud või õpiraskused
- Kultuurilised erisused
- Terviseprobleemid
- Geograafilised erisused

Vähemate võimalustega noored on oma olukorrast või tehtud valikutest tulenevalt erinevas või raskemas olukorras, võrreldes oma eakaaslastega.

Laste hälbiv käitumine

- 2014.a uuring 7. – 9. klassi noorte seas
- TULEMUSTE LÜHIÜLEVAADE:
<http://www.just.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=59674/Laste+ha%26%23776%3Bbiva+ka%26%23776%3Bbitumise+uuring.+Esitlus.pdf>

Noorsootöö metoodikad – üks võimalik jaotus

Keskusepõhine noorsootöö

- Füüsilise keskusega seotud
- Mõttelise keskusega seotud

Tänavanoorsootöö

- Mobiilne noorsootöö
- Kutsuv noorsootöö
- Kontakt-noorsootöö

Elamuspedagoogika

- Rakendus-teatri vormid
- Seikluskasvatus

Kutsuv noorsootöö

Outreach Youth Work

- Eesmärk kutsuda noori keskusesse, illustreerides tegevusi.
- Sihtgrupiks avatud ruumis olevad noored.
- Ka teenuste pakkumine, eesmärgiga, et hakkavad neid tarbima (nt süstlavahetus).
- Sisaldab ka kontaktnoorsootöö elemente

Mobiilne noorsootöö

Mobile Youth Work

- Keskuses pakutavate noorsootöö teenuste pakkumine väljaspool.
- Kasutusel atraktiivselt dekoreeritud bussid või treilerid, muud liikumisvahendid.
- Informaalne ruum diskussioonideks, infoks, huvitegevusteks (ronimissein, infobuss jt).
- Peamine sihtrühm on äärealadel elavad noored.
- Tegevus ka noortefestivalidel, vabaõhu-messidel.

Kontaktnoorsootöö

Detached Youth Work

- Eesmärk on luua noorega avalikus kohas püsiv usaldussuhe, mille baasil suunatakse tema vajadustele vastavasse asutusse
- Maakuulamine + prioriteetide määratlemine + kontakti loomine + hindamine
- Tänava olude ja suundade pidev uurimine
- Võrgustikutöö ja kontaktid asutustega
- Professionaalse väljaõppega noorsootöötajad
- Lävepaku metafoor

Tänavanoorsootöö

- Ühine nimetus noortega tööle avalikes kohtades.
- Lähtub üldistest noorsootöö põhimõtetest, sisaldades täiendavaid soovitusi.
- Tänavanoorsootöö peab olema:
 - Vajadustel põhinev
 - Osalust pakkuv
 - Arendav
 - Võimalusi loov
 - Kaasav
 - Planeeritud/ kavandatud (vastandatuna juhuslikule)
 - Peegeldav ja hinnatav
- Tänavanoorsootöö võimaldab kaasata suuremas riskis olevaid noori või gruppe, kelleni on raskem jõuda.

Ei ole ainult kriminaalennetus

- Et ei ajaks segadusse ega tekitaks arusaama noorsootööst kui ühest sundmehhanismist noorte suunamisel.
- Et ei kaotaks ära noorsootöö peamist eesmärki – noorte mitmekülgset arendada.
- Et ei soodustaks hoiakut näha noori mitte täisväärtuslike ühiskonnaliikmetena või suure kriminaalsusega sihtgrupina.

Tänavanoorsootöö laiemad ülesanded

- Ülevaade noorte kogunemiskohtadest
- Noorsootöö ja –töötajad jõuavad rohkemate noorteni
- Noorte tegelikest vajadusest hea ülevaade
- Sihtgrupi selgem määratlemine ja riskinoorteni jõudmine
- Erapooletu lähenemine
- Noortekeskuste sihtgrupi ja sellest tulenevalt teenuste mitmekesistamine
- Info ja toe pakkumine noortele avalikus ruumis, nn tänavakotid
- Avab noortele tee võimalike teenuste juurde, tänu võrgustikutööle
- Riskinoorte eestkõneleja
- Ühiskondliku sidususe suurendamine
- Noorte kriminaalsuse ennetamine ja alternatiivid

Sotsiaalne tänavatöö

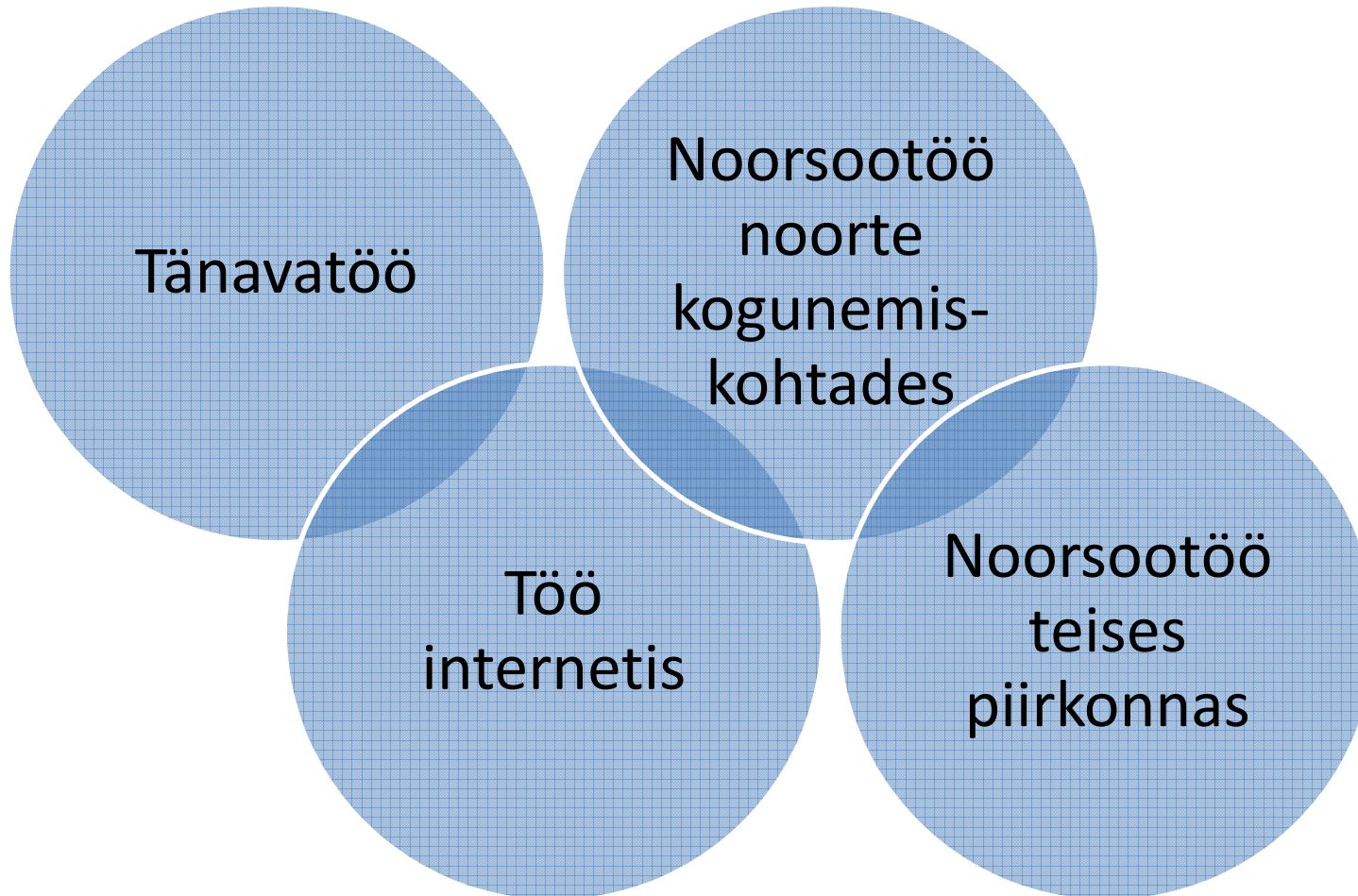
- Sihtgrupiks tänavalapsed – alla 18-a turvatundest, vanemate hoolitusest, kindlustundest ilma jäetud, tänavamiljööös aega veetvad isikud.
- Tänavatöö sotsiaalse suunitlusega projektid:
 - Tänavalaste tänaval elamise leevendamine.
 - Päevakeskused laste vaba aja sisustamisel, materiaalne tugi.
 - Laste varjupaigad, rehabilitatsioon.

Tänavanoorsootöö liigid

Street-based Youth Work

- Kutsuv noorsootöö
 - Nimetatud ka propageeriv noorsootöö
 - Nimetatud ka piiriülene noorsootöö
 - Inglise keeles *Outreach Youth Work*
- Mobiilne noorsootöö
 - Nimetatud ka mobiilsed projektid
 - Inglise keeles *Mobile Youth Work*
- Kontaktnoorsootöö
 - Nimetatud ka otsiv noorsootöö, soome keeles *Etsivä nuorisotyö*
 - Nimetatud ka noorsootöö noorte oma kohtades ehk NOK noorsootöö
 - Mobiilne noorsootöö olemus W.Spechti mõistes
 - Inglise keeles *Detached Youth Work*

Eesti MoNo

Noorsootöö internetis

- Keskkonnad?
- Noorsootöötaja profiil?
- Noorsootöötaja rollid?
- Sihtgrupp?
- Virtuaalne noorsootöö *versus* veebinoorsootöö?
- Riskid ja ohud?

Noorsootöö korraldamise põhimõtted

NTS §4 lg 2

1. noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos noortega, kaasates neid otsuste tegemisse;
2. tingimuste loomisel teadmiste ja oskuste omandamiseks lähtutakse noorte vajadustest ja huvidest;
3. noorsootöö põhineb noorte osalusel ja vabal tahtel;
4. noorsootöö toetab noorte omaalgatust;
5. noorsootöös lähtutakse võrdse kohtlemise, sallivuse ja partnerluse põhimõttest.

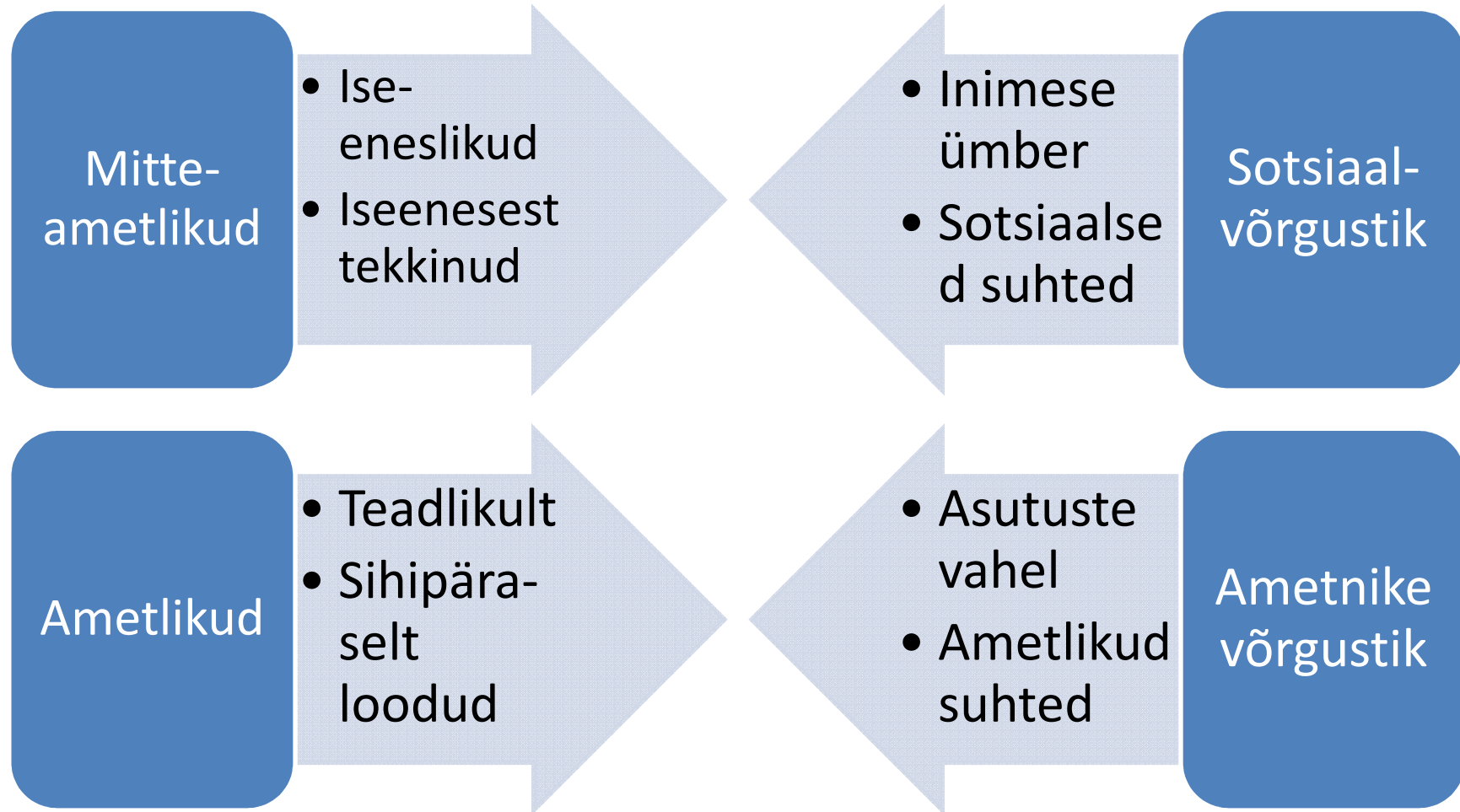
Noorsootöö põhimõtted

- Mitteformaalsed õpet võimaldav
- Noorte isiklikku ja sotsiaalsel arengut soodustav, arendav
- Noored on kaasatud tegevuse planeerimisse ja hindamisse, kaasav
- Noorte vajadustele vastava
- Noorte vabatahtlikku osalust julgustav
- Noortele võimalusi loov

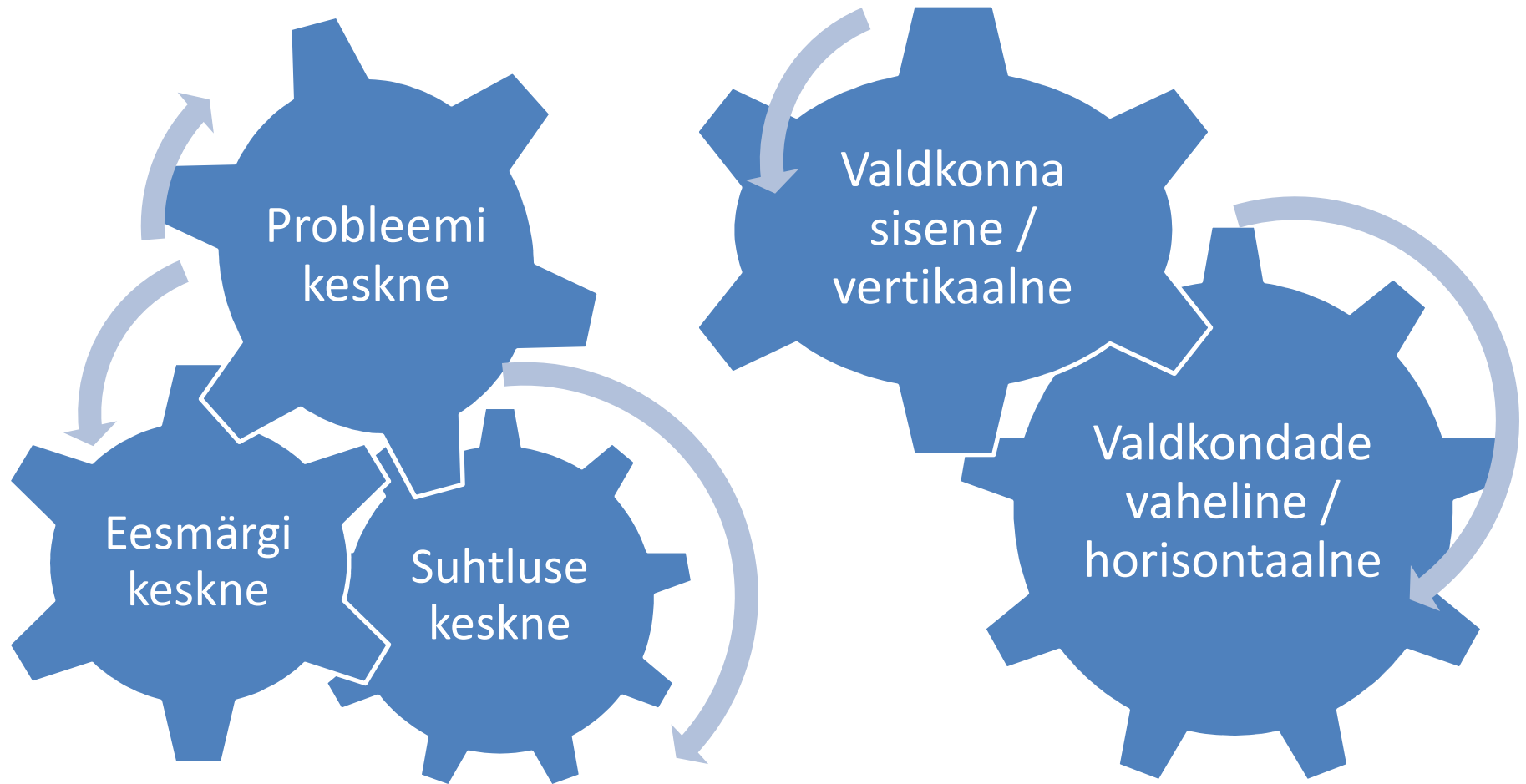
Tänavanoorsootöö põhimõtted

- Vabatahtlikkus
- Terviklikkus
- Usalduslik suhe
- Erapooletus ja suunatud ressursidele
- Madal lävi ja paindlikkus
- Aktsepteerimine
- Multikultuurne töö

Võrgustikud

Võrgustike tüüpe

Võrgustiku eeldused

- Ühine eesmärk
- Ühiselt kokkulepitud väärtused
- Tajutakse end võrgustiku liikmena
- Vabatahtlikkus?
- Tulemused
 - Kiire reageerimine muutustele
 - Ligipääs infole
 - Usalduslikest suhetest tulenev tõhusus

Partnerlussuhted võrgustiku arenguetaappidena Lowndes & Skelcher 1998

I võrgustikumudel

Mitteametlikud suhted
Ühise eesmärgi tunnetus
Kõrge koostöövalmidus

II hierarhiamudel

Protsessi muutumine ametlikuks
Autoriteetsus
Rollide jaotus
Keskmine koostöövalmidus

III turumudel

Otsitakse uusi väljundeid
Uue probleemi tekkimine
Lisanduvad uued partnerid
Võrgustik võib teiseneda
Koostöövalmidus kõrge

IV võrgustikumudel

Kauplemise faas
Lepingute sõlmimine
Igaüks seisab oma huvide eest
Koostöövalmidus madal

Võrgustiku võtmetunnused Hudson 2004

- Vastastikune usaldus ja kompetentsus
- Osalejate vahetumine
- Paindlik juhtimine
- Iseorganiseeruv ning strateegiaid kujundav

Võrgustiku administreerimine Hudson 2004

Töö koordineerimine sõltub:

- Üksmeel valdkonnas
 - Probleem, eesmärgid, lahendused
- Ideoloogiline üksmeel
 - Ei töötata vastu, iga erisuste aktsepteerimine, igal oma roll, ühisosa
- Positiivne hinnang
 - Kompetentside tundmine ja tunnustamine, vastutuse ja ressursside jagamine

Võimalikud võrgustikuliikmed

www.kuriteoennetus.ee

- Kohalik omavalitsus
 - Sotsiaaltöötaja
 - Lastekaitsetöötaja
 - Noorsootöötaja
 - Haridusvaldkonna töötaja
 - Alaealiste komisjoni sekretär
 - Laste hoolekande komisjoni esindaja
 - Perearst
- Kool
 - Psühholoog
 - Logopeed
 - Sotsiaalpedagoog
 - Klassijuhataja/ aineõpetaja
- Noorsoopolitseinik / Politseinik
- Võlanõustaja
- Sotsiaalkindlustus-/ pensioniamet
- Tööturu-/ tööhõiveamet
- Nõustamiskeskused /-organisatsioonid
 - Perenõustaja
 - Lastevanemate kool
 - Tugigrupp noorele org
 - Tugiõpilasliikumine
- Noor ja tema pere / lähedane tugiisik
- Noortekeskus / Huvikool /Kultuurikeskus
- Tugi- / päeva-/ pere-/ sotsiaalkeskus
- Kriminaalhooldaja /vangla sotsiaaltöötaja

Lianne Teder, lianne@arendajad.ee

JAKSU TÖÖS!